

Clan 376. Zakona o obligacionim odnosima

ZASTARJELOST POTRAŽIVANJA NAKNADE PROUZROKOVANE ŠTETE

KAKO JE TUŽITELJ VEC U MOMENTU PODNOŠENJA TUŽBE ZA POVRACAJ STVARI (1994 GODINE) IMAO SAZNANJE DA JE SPORNI AUTOMOBIL OTUĐEN, CIME JE ZA NJEGA VEC TADA NASTUPILA ŠTETA, VRIJEME ZASTARJELOSTI POTRAŽIVANJA, PO OSNOVU NAKNADE ŠTETE, IMA SE RACUNATI U SVAKOM SLUCAJU OD VIII MJESECA 1995.GODINE, KADA JE, PREMA NAVODIMA TUŽITELJA, VELIKA KLADUŠA OSLOBOĐENA.

TO ŠTO PRVOSTEPENI SUD NIJE RADIO OD PODNOŠENJA TUŽBE PA DO VIII MJESECA 1995. GODINE I ŠTO JE PREDMET PO TUŽBI ZA PREDAJU U POSJED BIO ZAGUBLJEN – NE UTJECE NA PREKID ZASTARJEVANJA, JER JE TUŽITELJ MOGAO PODNIJETI POSEBNO TUŽBU ZA NAKNADU ŠTETE, A ZA ZAGUBLJENI PREDMET MOGAO JE TRAŽITI OBNOVU.

Iz obrazloženja:

Prema odredbi iz clana 376. stavovi 1. i 2. ZOO potraživanja naknade prouzrokovane štete zastarijeva za tri godine od dana kada je oštećeni doznao za štetu kao i za lice koje je štetu učinilo, a u svakom slučaju, potraživanje zastarijeva u roku od pet godina od kada je šteta nastala.

Tužitelj je vec u momentu podnošenja tužbe za povracaj stvari (1994. godine) imao saznanje da je sporni automobil otuđen, cime je za njega vec tada nastupila šteta, pa se vrijeme zastarjelosti potraživanja, po osnovu naknade štete, ima racunati u svakom slučaju od VIII mjeseca 1995. godine, kada je prema navodima tužitelja Velika Kladuša oslobođena, a u svakom slučaju najkasnije od prestanka ratnog stanja – dakle od kraja 1995. godine, pa kako je tužba za naknadu štete podnesena 27.04.2001. godine – potraživanje je zastarjelo, jer je protekao rok od pet godina od dana nastanka štete.

To što prvostepeni sud nije radio od podnošenja tužbe pa do VIII mjeseca 1995. godine i što je predmet po tužbi za predaju u posjed bio zagubljen – ne utjece na prekid zastarijevanja, jer je tužitelj mogao podnijeti posebno tužbu za naknadu štete, a za zagubljeni predmet mogao je tražiti obnovu.

Napominje se da je prvostepeni sud, pogrešno, izrekom odlucivao o prigovoru zastarjelosti jer odluka o zastarjelosti ulazi u okvir obrazloženja, s obzirom na to da o osnovanosti tog prigovora ovisi sudbina tužbenog zahtjeva.

Kako je prvostepeni sud pogrešno primjenio odredbe materijalnog prava iz clana 43. Zakona o vlasnicko – pravnim odnosima i clana 376. ZOO, na što žalba tuženika osnovano ukazuje, to je usvajanjem žalbe prvostepena presuda u dijelu kojim je odbijen prigovor zastare, kao i u dosudujucem dijelu, preinacena i tužbeni zahtjev odbijen temeljem odredbe iz clana 355. stav 1. tacka 4. ZPP-a.

Kako je usvojen prigovor zastare potraživanja po osnovu naknade štete, to je raspravljano o žalbi tužitelja – da je nepravilno utvrđena protuvrijednost vozila – bespredmetno, a u svakom slučaju kako je zbog zastarjelosti potraživanja tužbeni zahtjev za naknadu štete bez osnova – bez osnova je i žalba tužitelja – radi čega je odbijena, a prvostepena presuda u odbijajućem dijelu potvrđena temeljem odredbe iz člana 350. ZPP-a.

(Kantonalni sud u Bihacu, broj Gž-283/03, od 04.05.2005. godine)